

NÂNG CAO HIỆU QUẢ CẢI CÁCH HÀNH CHÍNH TẠI TỈNH NAM ĐỊNH HIỆN NAY

BÙI THANH THÚY *

Ngày nhận bài: 15/4/2022

Nhận kết quả phản biện: 02/5/2022

Duyệt đăng: 19/5/2022

Tóm tắt: Trong những năm qua, công tác cải cách hành chính tại tỉnh Nam Định đạt được nhiều thành tựu, tuy nhiên còn một số hạn chế. Bài viết tìm hiểu công tác cải cách hành chính tại tỉnh Nam Định, từ đó đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả của công tác này hiện nay.

Từ khóa: Cải cách hành chính; hiệu quả cải cách hành chính; tỉnh Nam Định.

Đặt vấn đề

Cải cách hành chính (CCHC) có vai trò đặc biệt quan trọng đối với sự phát triển toàn diện của mỗi địa phương. CCHC hiệu quả sẽ là đòn bẩy giúp nâng cao năng lực cạnh tranh của địa phương. Nhận thức rõ tầm quan trọng của CCHC, những năm qua tỉnh Nam Định đã tập trung làm tốt công tác CCHC, khẳng định bộ mặt của quê hương giàu truyền thống đang trên đà phát triển mạnh mẽ, tuy nhiên, CCHC của tỉnh Nam Định vẫn còn tồn tại những hạn chế, khó khăn cần khắc phục cũng như yêu cầu ngày càng cao của thực tiễn đòi hỏi trong giai đoạn tới Nam Định cần làm tốt hơn nữa nhiệm vụ đã đề ra.

1. Thực trạng cải cách hành chính ở tỉnh Nam Định hiện nay

1.1. Những kết quả đạt được

* Về chính sách, cơ chế thúc đẩy cải cách hành chính tỉnh Nam Định

Trước hết, tỉnh ủy Nam Định đã kiên quyết thực hiện bồi dưỡng, học tập và triển khai theo Nghị quyết của Đảng, Nhà nước về công tác CCHC. Bên cạnh đó, tỉnh ủy Nam Định đã đặc biệt quan tâm tới công tác xây

dựng, ban hành nhiều Quyết định để đẩy mạnh CCHC tại địa phương như Nghị quyết số 04-NQ/TU ngày 18-6-2021 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh và Kế hoạch số 79/KH-UBND ngày 16-7-2021 của UBND tỉnh về đẩy mạnh CCHC, nâng cao năng lực cạnh tranh, xúc tiến và thu hút đầu tư tỉnh Nam Định giai đoạn 2021-2025; Chương trình tổng thể CCHC Nhà nước tỉnh Nam Định giai đoạn 2021-2030 ban hành kèm theo Quyết định số 2084/QĐ-UBND ngày 28-9-2021 của UBND tỉnh; Kế hoạch số 111/KH-UBND ngày 29-9-2021 của UBND tỉnh về CCHC tỉnh Nam Định giai đoạn 2021-2025... Đặc biệt, Nam Định đã xây dựng trung tâm để giải quyết thủ tục hành chính theo phương châm “Chuyên nghiệp, công tâm, tận tình, chính xác, đúng hẹn”, đi vào hoạt động từ cuối năm 2019.

* Về ứng dụng công nghệ thông tin vào cải cách hành chính

Nhận thấy vai trò then chốt của công nghệ thông tin đối với CCHC, tỉnh Nam Định đã tích cực đầu tư và ứng dụng các phần mềm công nghệ hiện đại để phục vụ cho ban ngành các cấp: “Đến nay, 100% các sở, ngành, UBND các huyện, thành phố và 226 xã, phường, thị trấn đã sử dụng phần mềm

* Trường đại học Kinh tế - Kỹ thuật Công nghiệp.

quản lý văn bản và điều hành trong điều hành, giải quyết công việc. Trên 90% văn bản trao đổi giữa các cơ quan hành chính Nhà nước được thực hiện dưới dạng điện tử và được kết nối qua Trục liên thông văn bản của Tỉnh. Bình quân một tháng có gần 60 nghìn văn bản đến và hơn 11 nghìn văn bản đi được xử lý trên phần mềm (trong đó có gần 30 nghìn văn bản đến và gần 10 nghìn văn bản đi được nhận, gửi qua Trục liên thông văn bản). Việc thực hiện cơ chế “một cửa”, “một cửa liên thông” trong giải quyết TTHC được cụ thể hóa bằng kiện toàn lại Bộ phận tiếp nhận và trả kết quả giải quyết TTHC một cửa cấp huyện, cấp xã”[5].

** Về hiệu quả cung cấp các công dịch vụ công trực tuyến*

Các dịch vụ công trực tuyến ở Nam Định được triển khai mang tính đột phá cao và hiệu quả. Theo báo cáo của Trung tâm phục vụ hành chính công, xúc tiến đầu tư và hỗ trợ doanh nghiệp tỉnh Nam Định, tính đến hết tháng 11/2021, Trung tâm đã thực hiện trên 77.500 lượt giao dịch, tiếp nhận, trả kết quả, tư vấn, hướng dẫn giải quyết thủ tục hành chính; trong đó, đã tiếp nhận hơn 44.750 hồ sơ, trả 30.166 kết quả giải quyết thủ tục hành chính và có 2.593 giao dịch khác (tư vấn, hướng dẫn về thủ tục hành chính). Hồ sơ thủ tục hành chính giải quyết trước và đúng hạn đạt tỷ lệ 99,9%[6]. Các quy trình giải quyết thủ tục hành chính được số hóa hiện đại theo hướng đơn giản hóa các thủ tục, lưu giữ sử dụng chung các dữ liệu. Kết quả những năm vừa qua, Nam Định là 01 trong 8 địa phương đầu tiên của cả nước hoàn thành kết nối Cổng dịch vụ công trực tuyến của Tỉnh với Cổng cung cấp dịch vụ công quốc gia; hiện đã cung cấp 100% dịch vụ công mức độ 4.

** Cải cách hành chính đem lại hiệu quả thu hút đầu tư*

Cải cách hành chính là khâu quan trọng góp phần tạo môi trường pháp lý thông thoáng, thuận lợi cho doanh nghiệp, do đó thu hút đầu tư mạnh mẽ. Tính trong giai đoạn 2015-2020, toàn tỉnh thu hút được 525 dự án đầu tư cấp mới và điều chỉnh tăng vốn (Trong đó có 118 dự án đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) và 407 dự án đầu tư trong nước) với tổng giá trị đăng ký vốn đầu tư ước đạt 3,5 tỷ USD vốn FDI (tăng 8 lần so với giai đoạn 2010-2015) và trên 32 nghìn tỷ đồng vốn đầu tư trong nước (tăng 2,7 lần so với giai đoạn 2010-2015); trong đó vốn giải ngân giai đoạn 2015-2020 gấp 4 lần so với giai đoạn 2010-2015. Nhiều dự án đầu tư sản xuất kinh doanh quy mô lớn có tác động lan tỏa đã hoàn thành đi vào hoạt động[5]. Có thể thấy, công tác CCHC đang góp phần thu hút đầu tư về tỉnh, tạo ra nguồn ngân sách cho địa phương, thúc đẩy tăng trưởng kinh tế xã hội, nâng cao đời sống người dân.

** Cải cách bộ máy cán bộ công chức*

Bộ máy cán bộ được tinh giản gọn nhẹ, phân công chuyên môn hóa theo chức năng, nhiệm vụ sẽ góp phần thực hiện CCHC một cách quy củ, có hệ thống, tránh chồng chéo làm ách tắc các khâu trong quá trình giải quyết thủ tục cho người dân, doanh nghiệp. Đội ngũ cán bộ công chức các cấp đã chú trọng bồi dưỡng về mặt chuyên môn, nghiệp vụ, phẩm chất đạo đức chính trị để dần hoàn thiện, xứng đáng là những con người mới xã hội chủ nghĩa, đủ năng lực và phẩm chất đảm nhiệm công việc được giao.

1.2. Những hạn chế, khó khăn

Thứ nhất, về công tác xây dựng và thực hiện có thể thấy, mặc dù được các cấp lãnh

đạo quan tâm nhưng công tác CCHC ở Nam Định hiện nay vẫn còn gặp nhiều vướng mắc. Nguyên nhân là do còn thiếu cơ chế, chính sách cụ thể hướng dẫn thực hiện CCHC trong nhiều lĩnh vực. Cơ chế rà soát, bổ sung, điều chỉnh, công bố công khai thủ tục hành chính ở một số cơ quan, đơn vị chưa đầy đủ... Do vậy chưa đảm bảo tính thông suốt trong giải quyết thủ tục hành chính ở một số lĩnh vực. Còn thiếu cơ chế quy định thời gian thực hiện một số thủ tục hành chính nên vẫn còn những thủ tục rườm rà, chồng chéo.

Thứ hai, nhận thức của một bộ phận cán bộ và người dân: nhận thức về vai trò của CCHC vẫn còn hạn chế; dẫn tới việc triển khai và phối hợp thực hiện theo cơ chế chính sách đưa ra còn chậm hoặc chưa đạt kết quả tốt. Nhất là tinh thần thái độ làm việc và trách nhiệm công vụ của một số cán bộ, công chức chưa cao, vẫn còn những hiện tượng tiêu cực như cửa quyền, gây khó khăn, phiền hà, sách nhiễu nhân dân. Công tác tiếp công dân và giải quyết đơn thư khiếu nại, tố cáo của công dân ở một số ngành, địa phương, đơn vị còn hạn chế, có biểu hiện đùn đẩy, né tránh trách nhiệm.

Thứ ba, ứng dụng công nghệ thông tin vào CCHC. Việc ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý ở một số cơ quan, đơn vị còn hạn chế, thiếu các hệ thống phần mềm quản lý và giải quyết công việc, chưa đáp ứng yêu cầu phát triển chung. Các dịch vụ công trực tuyến phục vụ tổ chức, công dân phần lớn ở mức thấp.

Thứ tư, về công tác cán bộ. Cho thấy tổ chức cơ cấu đội ngũ cán bộ nhiều cơ quan còn công kênh, chồng chéo, chưa phát huy hết hiệu lực, hiệu quả, gây khó khăn cho công tác CCHC. Việc phối hợp giữa một số ngành,

địa phương trong giải quyết thủ tục hành chính thiếu sự gắn kết, chưa chặt chẽ, kịp thời. Trình độ, năng lực và ý thức chấp hành kỷ cương, kỷ luật của một số cán bộ, công chức còn yếu kém, chưa đáp ứng được yêu cầu của công việc được giao. Nội dung, chương trình các buổi đào tạo, tập huấn chuyên môn còn có phần trùng lặp, nặng về lý thuyết, ít thực hành và kỹ năng làm việc thực tế nên chất lượng đội ngũ cán bộ cải thiện không cao. Nhất là nguồn nhân lực công nghệ thông tin còn thiếu, tính hiệu quả chưa cao nên chưa phát huy hết tiềm năng ứng dụng công nghệ vào CCHC của Tỉnh.

2. Một số giải pháp nâng cao hiệu quả cải cách hành chính ở Nam Định hiện nay

Một là, đẩy mạnh công tác lãnh đạo, quản lý của Tỉnh ủy và ban ngành các cấp

Công tác CCHC ở Nam Định muốn đạt được hiệu quả cao, bền vững rất cần sự quyết tâm lãnh đạo, chỉ đạo xuyên suốt của Tỉnh ủy và sự phối hợp của các ban ngành. Tỉnh ủy Nam Định cần tiếp tục xây dựng, triển khai và giám sát việc thực hiện các mục tiêu về CCHC trên các mức độ và đồng bộ mọi lĩnh vực. Tiếp tục thực hiện theo *Kế hoạch số 111/KH-UBND ngày 29/09/2021 về Cải cách hành chính tỉnh Nam Định giai đoạn 2021 - 2025; Kế hoạch cụ thể số 161/KH-UBND ngày 31/12/2021 về Cải cách hành chính tỉnh Nam Định 2022...* quy định rõ nhiệm vụ của từng đơn vị và phân công trách nhiệm cụ thể, rõ ràng. Tổ chức kiểm tra, đánh giá và tổng kết kết quả thực hiện CCHC của từng địa phương, đơn vị dựa trên kế hoạch đã ban hành. Qua đó rút ra bài học kinh nghiệm trong lãnh đạo, quản lý và thực hiện; kịp thời điều chỉnh khắc phục hạn chế và xử lý những trường hợp vi phạm. Đẩy mạnh quản lý trong

CCHC các cấp sẽ tạo sự vào cuộc đồng bộ, thực chất của các cấp, các ngành, các địa phương, nâng cao tinh thần trách nhiệm của mỗi cá nhân, tổ chức trong việc thực hiện nhiệm vụ CCHC, phát triển kinh tế - xã hội nhiệm kỳ 2021 - 2025.

Hai là, tích cực bồi dưỡng, tuyên truyền nâng cao nhận thức và hành động về cải cách hành chính

Tích cực tuyên truyền, tập huấn nâng cao kiến thức và nhận thức về vai trò của CCHC đối với sự phát triển của đời sống kinh tế xã hội địa phương. Cùng với đó cần phổ biến pháp luật về thanh tra, tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo và phòng, chống tham nhũng sâu rộng trong cán bộ, đảng viên và nhân dân. tăng cường xử lý, ngăn chặn có hiệu quả tình trạng nhũng nhiễu, gây phiền hà cho người dân, doanh nghiệp. Đa dạng hóa các hình thức tuyên truyền, phổ biến thông qua các chuyên mục về CCHC trên website của mỗi địa phương, qua các cơ quan thông tin đại chúng, thông tấn báo chí, phát thanh và truyền hình... Tổ chức tuyên truyền, hướng dẫn người dân thực hiện các thủ tục hành chính điện tử tại trung tâm giao dịch hành chính "một cửa" ở 10/10 huyện, thành phố; bố trí cán bộ các lĩnh vực làm việc, phục vụ người dân, doanh nghiệp.

Ba là, đầu tư nguồn lực tài chính cho công tác cải cách hành chính

Nguồn lực tài chính cho CCHC được huy động từ ngân sách nhà nước, địa phương, sự đầu tư của các công ty, doanh nghiệp... Do đó cần xây dựng và đệ trình các đề án CCHC thiết thực, có tính thuyết phục; đồng thời phải có các kế hoạch sử dụng nguồn ngân sách hợp lý, công khai, minh bạch và chất lượng. Để tranh thủ tận dụng được xã hội

hóa, các cấp chính quyền, cơ quan hành chính phải chủ động nắm chắc tình hình hoạt động của các doanh nghiệp thuộc phạm vi quản lý; thường xuyên rà soát, điều chỉnh, sửa đổi hoặc kiến nghị sửa đổi những quy định, chính sách không còn phù hợp; tăng cường đối thoại và kịp thời xử lý những kiến nghị, phản ánh để tháo gỡ thực chất các khó khăn, vướng mắc cho các doanh nghiệp và người dân.

Bốn là, đổi mới công tác cán bộ

Đổi mới bộ máy cán bộ hành chính các cấp cho phù hợp với chức năng, nhiệm vụ, đáp ứng tốt công việc được giao, tránh sự chồng chéo, làm việc kém hiệu quả gây lãng phí nguồn nhân lực và nguồn ngân sách trả lương của nhà nước, địa phương. Công tác cán bộ là nhân tố quan trọng bởi cán bộ là người trực tiếp thực thi công tác quản lý, xử lý thủ tục hành chính. Do đó, tỉnh ủy Nam Định trước hết cần thực hiện nghiêm túc việc chuyển đổi vị trí làm việc và luân chuyển vị trí, địa bàn công tác của cán bộ, công chức, nhất là các vị trí thường xuyên tiếp xúc, giải quyết các công việc của người dân và doanh nghiệp; triển khai thực hiện tốt *Đề án tinh giản biên chế giai đoạn 2020 - 2025* trong các đơn vị sự nghiệp công lập sau khi được ban hành. Thực hiện việc giải quyết chế độ chính sách đối với cán bộ dôi dư sau sáp nhập đơn vị hành chính cấp xã. Tiếp tục chỉ đạo triển khai thực hiện hiệu quả *Nghị quyết số 39-NQ/TW, ngày 17-4-2015 của Bộ Chính trị về Tinh giản biên chế và cơ cấu lại đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức*; trong đó đã tiến hành đồng bộ giữa sắp xếp tổ chức bộ máy gắn với tinh giản biên chế; bố trí, sắp xếp cán bộ, công chức, viên chức đảm bảo hợp lý, góp phần nâng cao năng lực lãnh đạo toàn diện, sức chiến đấu của các cấp ủy đảng; năng lực

quản lý, điều hành của bộ máy chính quyền các cấp, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới. Đồng thời kiểm tra, rà soát chất lượng của đội ngũ cán bộ định kỳ; chú trọng nâng cao phẩm chất và năng lực chuyên môn của đội ngũ cán bộ thông qua tổ chức các cuộc thi, các lớp tập huấn, bồi dưỡng về nội dung, kế hoạch thực hiện nhiệm vụ CCHC; lồng ghép nội dung CCHC trong các hội nghị tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật. Tăng cường hơn nữa đạo đức công vụ và kỷ cương hành chính cho đội ngũ cán bộ ở tỉnh Nam Định. Quán triệt thực hiện theo *Nghị định số 112/2020/NĐ-CP ngày 18/09/2020* của Chính phủ về xử lý kỷ luật cán bộ, công chức, viên chức; chỉ đạo của Chủ tịch UBND tỉnh Nam Định về việc chấn chỉnh kỷ luật, kỷ cương công vụ trong các cơ quan hành chính nhà nước tại *Công văn số 1039/UBND-VP8 ngày 13/12/2021*.

Tài liệu tham khảo:

1. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, tập 1*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
2. Ủy ban nhân dân tỉnh Nam Định (2021), Quyết định số 2084/QĐ-UBND, ngày 28/09/2021 về *Ban hành Chương trình tổng thể cải cách hành chính nhà nước tỉnh Nam Định, giai đoạn 2021-2030*, <https://thuvienphapluat.vn>
3. Ủy ban nhân dân tỉnh Nam Định (2020), Kế hoạch số 111/KH-UBND, ngày 29/09/2021 về *Cải cách hành chính tỉnh Nam Định, giai đoạn 2021-2025*, <https://thuvienphapluat.vn>
4. Ủy ban nhân dân tỉnh Nam Định (2020), Báo cáo số 139/BC-UBND, ngày 29/06/2020 về *Báo cáo tổng kết Chương trình tổng thể cải cách hành chính nhà nước giai đoạn 2011 - 2020, định hướng giai đoạn 2021 - 2030, tỉnh Nam Định*, <https://sonoivu.namdinh.gov.vn>
5. Cải cách hành chính, nâng cao năng lực cạnh tranh - Đòn bẩy thu hút đầu tư (kỳ 1), <https://namdinh.gov.vn>
6. Vũ Văn Đạt (2021), *Hiệu quả cải cách thủ tục hành chính tại Nam Định*, <https://baotintuc.vn>

Kết luận

Trong những năm qua, chính quyền các cấp tỉnh Nam Định đã chỉ đạo CCHC một cách quyết liệt và mang lại nhiều hiệu quả, góp phần thu hút đầu tư, cải thiện môi trường kinh doanh, thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội. Mặc dù còn nhiều thách thức trước mắt trong công cuộc CCHC, tuy nhiên để nhanh chóng hoàn thành các mục tiêu đã đặt ra trong giai đoạn sắp tới, Tỉnh ủy và người dân Nam Định cần quyết tâm thực hiện đồng bộ nhiều giải pháp về cơ chế chính sách, công tác lãnh đạo, quản lý và huy động các nguồn lực về con người về tài chính. Với sự nhất trí cao và triển khai đồng bộ của cả hệ thống chính trị trong tỉnh, công tác CCHC ở Nam Định những năm tới sẽ có những bước phát triển đột phá hơn nữa.